

Splošne vesti.

— Sestanek vodstva UJU in poverjenikov v Zagrebu. V petek, dne 29. aprila t. l. je bila seja poverjenikov UJU v Zagrebu, na kateri se je razpravljalo o edini točki dnevnega reda, t. j. izpremembi pravil in dokončni redakciji novega projekta. Centralno upravo UJU so zastopali: predsednik Vlada K. Petrovič, podpredsednik Tihomir Kostić, tajnik J. Milijević, Beograjsko poverjenstvo sta zastopala: predsednik Milan V. Popović, podpredsednik Djurdjić Aleks., zagrebško: predsednik Jos. Skavič, podpredsednik Jovo Milojevič, tajnik J. Tunkl, podpredsednica J. Vaura; ljubljansko: predsednik Andrej Skulj, urednik Iv. Dimnik in predsednik mariborskega društva Anton Skala, ki je referiral na glavni skupščini o pravilih; splitsko poverjenstvo je zastopal tov. I. Kutlača, sarajevsko se je pa izreklo s lidarnim s sklepi, ki so se pa obravnavali le delno. Načelno je bila rešena in sprejeta popolna stilizacija pravil glede smotra in sredstev organizacije, drugače so bila pa zavzeta le načelna stališča, podrobna stilizacija je bila pa prepuščena izvršnemu odboru. Vsi člani so povdarjali nujno reorganizacijo centralnega stanovskega političnega glasila in potrebo enotnega glasila. Vendar je v danem položaju nemogoče to izvesti. Dolžnost pa je od vsakega člana, da podpre glavno glasilu UJU, zato je bil sprejet predlog o obvezni naročnini centralnega glasila, oni člani pa, ki glasila ne naroče, da store svojo moralno dolžnost do tiska s tem, da prispevajo obvezno v tiskovni fond. Poleg tiskovnega fonda predvidevajo pravila tudi podporni — borbeni fond. Projekt novih pravil bo objavljen. Na tej seji je bil pojasnjen in izravnani tudi spor radi pravil beograjskega poverjenstva med centralno upravo in poverjenstvom. Mestoma so bila podana tudi pojasnila o pogajanjih med obema grupama hrvatskega učiteljstva, ki se vrše še nadalje in ugodno potekajo. Poročila dnevnih listov o odklonitvi pogajanj niso odgovarjala dejstvu.

— Spominsko knjigo Cankarjevemu domu na Vrhniki je podarilo Ljubljansko učiteljsko društvo ob priliki svojega zborovanja. Knjiga nosi napis »Cankarjev album«. Prva stran knjige je okrašena z narodnimi motivi in nosi kot motto Jermainove besede iz Cankarjevih Hlapcev: »Resnično, za hlapca nisem rojen. Morda bi rad bil napojen in nasičen... Ali moje koleno je tako ustvarjeno, da se ne upogne.« — Pod tem motto stoji napis: »Velikemu sinu naroda, svojemu vzglednemu mojstru Ivanu Cankarju, poklonilo v hvaležen spomin Ljubljansko učiteljsko društvo ob priliki svojega zborovanja na Vrhniki 5. maja 1927.« Nato sledijo podpisi vsega ljubljanskega učiteljstva, ki se je zborovanja udeležilo. — Učiteljstvo, prerojeno po Cankarjevih naukih je postavilo na domu tega velikega svojega mojstra trajen spomin. Knjiga naj bo priča vsem obiskovalcem Cankarjevega doma, kako visoko ceni današnje učiteljstvo Ivana Cankarja.

— Skupno zborovanje štirih društev v Metliki dne 14. maja 1927. 7. maja 1925 sta zborovali v prijazni Metliki prikratk dve bratski društvi: karlovško in belokranjsko. Ta dan je bil znamenit v zgodovini učiteljstva. Sklenjene so bile vezi bratske ljubavi in tovarištva. Dne 14. maja 1927 pa se zbero v Metliki štiri učiteljska društva: karlovško, jastrebarsko, novomeško in belokranjsko k skupnemu zborovanju. 1. Prihod novomeškega in belokranjskega učiteljskega društva ob 5.40, jastrebarskega in karlovškega ob 5.46. 2. Ob 6. uri pozdrav gostov na metliškem kolodvoru. 3. Zajtrk, urede člani pripravljalnega odbora v Metliki. 4. Ob 8. uri začetek zborovanja posameznih društev. 5. Ob 10.15. skupno slavnostno zborovanje: a) Otvoritev zborovanja. b) Pozdravi. c) Izročitev diplome častnemu članu belokranjskega učiteljskega društva K. Barletu. d) Referati: referira jastrebarsko in novomeško učiteljsko društvo. e) Resolucije. f) Pevske točke. 6. Obed. Udeležbo je jastviti do 7. maja pripravljalnemu odboru v Metliki. (Upravitelj šole). Tovariši(ice) pridite vsi! — Odbor.

— Vse članstvo in vsa okrajna učiteljska društva opozarjamo na poročilo o seji ožjega sosveta z dne 27. in 28. aprila t. l., zlasti na točko »Pokrajinska skupščina«. Čitajte, premotrite in pošljite gotovo svoje prispevke! Ugodite tudi 6. točki tajniškega poročila! Opozarjamo tudi na sklepe glede volitev v disciplinsko sodišče, še posebno zato, ker slišimo od strani članstva, da ni storila organizacija s svoje strani potrebnih ukrepov. Sklepi se glase: 1. Volitve v disciplinsko sodišče naj se izvedejo kljub pomislekom tudi z naše strani. 2. Takoj po volitvah naj vložijo poverjenstvo na merodajnih mestih protest, ker se je odvzela v ljubljanski oblasti učiteljem pasivna volina pravica. 3. Zahteva naj se, da se upošteva pri volitvah tudi podeželsko učiteljstvo. 4. Število kandidatov naj se zniža samo na dva strokovna druga, ki naj stalno vršita svoj posel v disciplinskem sodišču.

— Mladinski koncert v prid Učiteljskemu konviktu priredi društvo slovenskih učiteljev v Ljubljani dne 14. maja t. l. Ker je namenjen čisti dobiček neobhodno potrebnemu konviktu, pričakujemo, da se koncerta udeleži učiteljstvo iz Ljubljane, bližnje okolice in z dežele v velikem številu.

— Zvest tovariš. Kakor poroča eden slovenskih dnevnikov, je zatisnil trudne oči v ljubljanski bolnici Kasper Gasperin, bivši nadučitelj, ki je kot upokojenec preživel svoja stara leta v Višnji gori, kjer se je bil kot tak s svojo rodbino vred naselil. Ranjki je bil rojen v Kropi, izvršil staro učiteljsko v Ljubljani, učiteljeval je na Razdrtem, Raki, Krškem, Radečah, Vipavi in nazadnje v Starem trgu pri Ložu. Pokojnika, ki je dočkal 84. leto, je odlikovala velika ljubezen do šolske mladine, zvestoba do učiteljskega stanu, posebno do svojih tovarišev. V tem slednjem primeru lahko povpišev povdarja, da je ta njegova lastnost njemu zelo koristila. V posebnem slučaju se je ranjki Gasperin rajše zameril svojim višjim, kakor pa da bi bil nezvest svojemu učiteljskemu tovarišu. Počivaj v miru blaga duša.

— Majniški izleti se morajo izvršiti po naredbi prosvetnega inspektorja v enem dnevu (brez prenočevanja); tudi se morajo izleti urediti tako, da revnejši učenci ne ostajajo doma. Pomaga naj se jim če mogoče iz razrednih blagajn (Podmladka rdečega križa). Izleti naj se vrše za vsak razred zase, da se more vsak učitelj bolj posvetiti svojim učencem. Na izletih se je izogibati uživanja alkohola, a v prirodi naj se varujejo cvetlice.

— Društvo učiteljev v Ljubljani priredi v dvorani »Uniona« Mladinski koncert dne 14. maja 1927 ob 4. uri popoldne na korist Učiteljskemu konviktu. Sodeluje iz prijaznosti gđ. Milena Verbičeva, učiteljica glasbe, učenke I. mestne dekliske osnovne šole, učenke licejske osnovne šole ter učenke II. dekliske meščanske šole pod vodstvom učiteljice gđ. Albine Svetkove in gđ. Milke Umbergerjeve. Vzpored: 1. »Bože pravde«. Pojejo učenke I. mestne dekliske osnovne šole in učenke II. dekliske meščanske šole. 2. a) »Lušno je o vigradu«. Koroška narodna. Pojejo učenke I. mestne dekliske osnovne šole. b) »Sarafana«. Rуска narodna. Pojejo učenke I. mestne dekliske osnovne šole. c) »Triglavi«. J. Aljaž. Pojejo učenke I. mestne dekliske osnovne šole. 3. a) Grečaninov: a) »Ko sekire pezas. Poje gđ. Verbičeva, na klavirju spremlja gđ. Svetkova. b) »Domačija«. Poje gđ. Verbičeva, na klavirju spremlja gđ. Svetkova. 4. a) »Perice«. Narodna. Pojejo učenke licejske osnovne šole. b) »Kje so tiste stezice«. Narodna. Pojejo učenke licejske osnovne šole. c) »Jaz mam pa konjca«. Narodna. Pojejo učenke licejske osnovne šole. 5. a) »Pri zibelci«. K. Mašek. Pojejo učenke II. dekliske meščanske šole. b) »Pojdem u rute«. Koroška narodna. Pojejo učenke II. dekliske meščanske šole. c) »Barčica«. Narodna. Pojejo učenke II. dekliske meščanske šole. 6. a) A. Lajovic: »Mati in dete«. Poje gđ. Verbičeva, na klavirju spremlja gđ. Svetkova. b) Risto Savin: »To je tako«. Poje gđ. Verbičeva, na klavirju spremlja gđ. Svetkova. 7. a) Stevan Mokranjac: Drugi šopek srbskih narodnih pesmi. Pojejo učenke II. dekliske meščanske šole. b) Vilhar: »Slovenec, Srbin in Hrvat«. Pojejo učenke II. dekliske meščanske šole. 8. Stanko Premrl: »Dvignimo skupni krog«. Pojejo učenke I. dekliske osnovne šole in II. dekliske meščanske šole. Vstopnina: Sedeži po 20, 15, 12, 10, 8 in 6 Din. Stojišča po 5 Din, dijaška po 3 Din. Predprodaja vstopnic v knjigarni »Glasbene Matice«.

— Odmera dnevnice pri službenih potovanjih državnih uradnikov. V zmislu odloka D. R. br. 113.884/26. so v veljavi sedaj sledeče dnevnice:

Vrsta državnih uradnikov	Vrsta dnevnice	Mala dnevn.	
		zvišane	normal.
kateg.	skupina		
I.	1—3	100	75
I.	4—6	75	65
II.	1	75	50
I.	7—9	65	50
II.	2—4	65	50
III.	1—3	50	40
II.	5	50	40
III.	4	50	35

— Dne 26. aprila t. l. je umrl v Ljubljani g. Peter Repič, nadučitelj v pokoju. Rodil se je leta 1858. v Trstu. študiral in maturiral v Ljubljani, prvo službo pa je nastopil leta 1878. v Cerknici. Tu je ostal le par let ter bil premeščen kot nadučitelj na Unec pri Rakeku. Na tem mestu pa je potem deloval splošno priljubljen in spoštovan vsa dolga leta do upokojitve. Veliko let je bil neustrašen in pogumen zastopnik učiteljstva in šolstva v okrajnem šolskem svetu logaškem; učiteljsko društvo pa je imelo v njem skrbnega in vestnega blagajnika, ki je z marljivim nabiranjem in zbiranjem prostovoljnih prispevkov veliko pripomogel, da je društvo za čas njegovega blagajnikovanja postavilo osmim članom-tovarišem nagrobne spomenike. S svojimi sovaščani je živel ves čas v lepi slogi in miru, sovražili in napadali so ga pa tem srditeje sosedni »gospodje«, ker jim je bil s svojim vplivom in uspešnim delovanjem med Unčani in Rakovci v veliko napotje. Napadali so ga po časopisju in drugod toliko časa, da je bil eden šed pred vojno poštno skupil, drugi pa ga med vojno z neuteemeljenim ovađstvom spravili na ljubljanski grad, odkoder že ni bilo več daleč

do Suhega bajerja. — Ostal pa je pri vsem tem neizprosen mož jeklen. Casten mu spomin!

— P. n. učiteljsku mariborske oblasti. Od glavnega odbora »Jadranske straže« v Mariboru sem prejel nalogo, da predavam v propagandne, domoljubne svrhe na učiteljskih zborovanjih, shodih in izletih (tudi učenec) s predvajanjem primerne filma, kjer obstoji kino, ali pa histor. zemljevida, ki ga je g. Sl. Dimnik nalašč izdelal. Teme so: Jadransko morje ob Balkanskem polotoku. Naselitev Jugoslovanov in prve državne oblike. Iz zgodovine prejšnjih narodov. Rimska doba. Slovanska Dalmacija in Benečija. Beneške vojne. Zemljepisna in zgodovinska nomenklatura na Balkanskem polotoku. Pedagoške, dušeslovne, metodne naloge. Učiteljska društva naj me blagovolijo pravočasno obvestiti. Osebnost samo povrnitev stroškov. — Prof. Miro Šijanec, Maribor, Gosposka ul. 58.

— Razpis učiteljskega tečaja za ročna dela. Oblastni odbor Podmladka društva Rdečega križa v Ljubljani priredi tudi v letošnjih velikih počitnicah, in sicer od 4. julija do 6. avgusta 1927 učiteljski tečaj za ročna dela Podmladka društva Rdečega križa. Število udeležencev se določi naknadno. Tečaj se bo vršil tudi letos na tehniški srednji šoli v Ljubljani, in sicer: I. Splošni tečaj, obvezen za vse udeležence, od 4. julija do 11. julija 1927. Predmeti: gnetenje, izrezovanje iz papirja in kartonaža (osnovni pojmi). II. Splošni tečaj za: 1. kartonažo s knjigovestvom; 2. mizarstvo v zvezi s strugarstvom, rezbarstvom in kovinarstvom; 3. pletarstvo. Vsak udeleženec si bo izbral eno izmed imenovanih strok iz strokovnega tečaja pod II. Za vse obiskovalce bo po njihovi želji tudi tečaj za krasilne tehnike, in sicer: vlaganje v les, imitacija vlaganja v les, žgalna tehnika, slikanje na les in na steklo, batik-tehnika, pastinelo-slikarija, šablomanje na platno, svilo in žamet. III. Teoretični del tečaja bo obsegal predavanja o metodi in pomenu delovne šole, o higijeni, o Podmladku Rdečega križa i. dr. Tudi teoretični del se bo vršil od 4. julija do 11. julija 1927 in bo obvezen za vse udeležence. Udeleženci učiteljskega tečaja bodo lahko stanovali v Akademskem kolegiju. Kolodvorska ulica št. 12, proti oškosodni 150 Din (sto petdeset dinarjev) za ves čas tečaja. Hrana bodo imeli ali privatno ali v uradniški menzi na lastne stroške. Pouk bo brezplačen, le za nabavo materiala, ki je potreben za delavnice, bo treba plačati 100 (sto) Din; zato pa ostanejo vsi izdelki last tistega, ki jih izdela. Prispevke za material in za stanovanje je plačati ob vstopu v tečaj. Učitelji (učiteljice) osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave z navedbo stroke in strokovnega tečaja pod II. na oblastni odbor Podmladka društva Rdečega križa v Ljubljani do 1. junija 1927. Prednost imajo oni učitelji (učiteljice), ki aktivno delujejo v Podmladku. O sprejemu bodo dotični posebej obveščeni. Zbera naj se dne 4. julija 1927 ob 8. uri dopoldne na tehniški srednji šoli v Ljubljani. — Tajnik: Fran Gabrček, s. r.

— Schreiner-Bezjakova »Slovenska jezikovna vadnica I.—V. se sme uporabljati kot časovna učna knjiga. Nove izdaje se ne bodo priredile.

— Josip Brinar: Slovenska slovnica za osnovne šole. I.—II. je odobrena kot časovna učna knjiga privatne izdaje do definitivne revizije vseh učnih knjig.

— Izplačevanje in nalaganje državnih podpor za gradnjo novih šol. Prosvetno ministrstvo je izdalo naredbo glede izplačevanja državnih podpor za zidanje novih šolskih poslopij. Podpore se izplačujejo šolskim občinam, šolskim odborom, odnosno odborom za zidanje šol potom finančne uprave. Denar smejo pridržati le tisti odbori, v katerih območju se je že pričelo zidanje. — Občine, ki še niso pričele z gradnjo, morajo vložiti denar v Hipotekarno banko, oziroma njene filijalke.

— Uslužbenki listi kontraktualnega učiteljstva. Za kontraktualne učitelje, ki nimajo svojih dokumentov, se začasno lahko predlože neoverljivi uslužbenki listi, ki se bodo po pribavi dokumentov naknadno odobrili. — Ako si kontraktualni učitelji (došli iz Italije) ne morejo pribaviti niti originalov, niti prepisov svojih dokumentov, se overitve ne more izvršiti na podlagi listin. V takem slučaju se je treba zadovoljiti deloma s potrdilom jugoslovenskega generalnega konzulata v Trstu, deloma pa z uradnimi izjavami naših učiteljev, ki so skupno službovali oziroma polagali izpizte s temi kontraktualci. — Uslužbenki listi za kontraktualne učitelje se morejo predložiti takoj — dokumenti oziroma kakršnekoli listine se morejo predložiti pozneje.

— Ravno kar je izšla »Učna knjiga za strojepisje« kot prva in edina te vrste v slovenskem jeziku. — Knjigo, ki obsega teoretični in praktični del in ki bo izborna služila svojemu namenu, prav toplo priporočamo ne le strojepisnim šolam, učiteljem strojepisja ter njih učencem, temveč tudi učiteljskim knjižnicam ter vsem, ki se hočejo v kratkem priučiti pravilnega in brzega strojepisja. Cena broširani knjigi znaša 8 Din. Naročila sprejema izdajatelj Josip Christof, vodja drž. konc. priv. šole v Ljubljani, Domobranska cesta 7.

— Usposobljenosti izpiti v pomladanskem roku so se vršili na državnem moškem učiteljskem v Mariboru pod predstvom ravnatelja dr. M. Potočnika od 20. do 30. aprila t. l. Popoln izpit za osnovne šole so položili: Arnsč Josipina, Beloglav Maks, Bitenc-Rajšp Vlasta, Brilih Oton, Brenčič Mira, Cvetko Ivan, Črnko Viktor,

rina, Dolenc Ljudmila (z odliko), Domnik Drago (z odliko), Dworsky Olga, Grobin Pavla, Horvat Ivan, Jenko Alojzij, Karničnik Jožica, Kavčič Marica, Korošak Drago, Kos Berta, Kos Marica, Kotnik Drago, Krajnc Draga (z odliko), Lang Hilda, Loriger Olga, Mikolič Martina, Moder Janko, Petrač Franc, Povh Maska, Ribarič Elizabeta, Roškar Draga, Sedovnik Marija, Stajnik Viktor, Stefanciosa Andrej, Sterger Ana (z odliko), Šinigoj Avgusta, Stokelj Karol, Theuerschuh Ivan, Tomažič Božidar, Tomažič Josip (z odliko), Trepečnik Ljudmila, Viher Miroslov, Vuk Karla. Dopolnilni izpit za osnovne šole so položili: Belović Vilma, Doma Ludovik, Kodrič Vladimir, Reprobirani so bili: 2 kandidata in 1 kandidatka. Na izpit ni prišel en kandidat. K dopisu v »Učit. Tovarišu« z dne 28. aprila 1927 se konstatira: Pismeni in ustni izpiti so trajali 11 dni. Po odloku prosvetnega ministra (S. N. br. 6083 od 3. aprila 1924) ima vsak učiteljski kandidat v dobi polaganja usposobljenostnega izpita pravico odsotnosti od službe 21 dni.

Ferijalni Savez učiteljstva.

— f Ferijalno zborovanje glede nameravane ekskurzije na Francosko in letovanje na Hvaru je bilo na Veliki četrtki v Ljubljani pri Slovenski Bistrici ob pravilni udeležbi.

Glavni poverjenik U. F. S. tov. Mrovč je podal sedanje stanje v U. F. S. s pripombo, da bo U. F. S. s prihodnjim šolskim letom podrobno pričel z organizacijo v vseh pokrajinah. Da U. F. S. pri nas ne uspeva tako, kakor bi moral, tiči vzrok v tem, da učiteljstvo ni informirano točno o U. F. S., kljub temu, da je vse natančno že bilo na vedeno v prejšnjih letih v »Učit. Tov.«; kot dokaz temu, da se še vedno ponavljajo vprašanja, kaj je sploh U. F. S.! Priporočila, da bi se učiteljstvo bolj interesiralo za vsako gibanje v U. F. S. vse leto, ne pa samo za zadnje informacije, navedene vedno pod rubriko zgorjnjega naslova.

Ker ni bilo toliko zanimanja med učiteljstvom za našo ekskurzijo na Francosko, se soglasno sklene, da se ekskurzija za letos odloži.

V glavnem bo delo usmerjeno na kolonijo Hvar; sklenjeno je bilo, da se uvede lastno gospodinjstvo, za kar bi znašal proračun dnevno okrog 20 Din.

Na Hvar bi šli prve dni meseca julija po pokrajinski skupščini UJU.

Prijave za kolonijo skupno s pristopom v U. F. S. prosim do 25. maja. (Za U. F. S. 50 Din, vplačilo 100 Din, ki se ob odhodu vsteje). Čas hiti, konec šolskega leta se bliža!

Natančen proračun bo objavljen takoj, ko prejmemo prijave. Prijave pošljite na naslov podpisanega.

Vse tovariše(ice), ki so prijavili vstop v U. F. S., prosim, da pošljejo do 1. junija pristopnino (50 Din), v obratnem slučaju se prijave črtajo. Za vprašanja prosim znamko za odgovor! — Slavko Mrovlje, glavni poverjenik U. F. S., Jesenice, (mešč. šola).

Naša gospodarska organizacija.

— g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za tri (137.—139.) smrtne slučaje: Pavla Levec, Ljubljana, Peter Repič, Ljubljana in Kasper Gašperin, Višnja gora. Nakazali bode znesek 16 Din, zakonski pari dvojnó. Zamudnikom sem prištel k temu še zaostanek. Uprava prosi, da izvršite nakazila takoj v prvih dneh meseca, najkasneje pa do 25. dne v meseceu. — Od 1. januarja 1927 do danes so prejeli dediči 92.275 Din in to za 9 smrtnih slučajev. — Učit. Samopomoč ima 2066 članov. Posmrtnina znaša 10.330 Din.

— g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. V aprilu sem prejel sledeča vplačila: Učiteljstvo pri prosvetnem oddelku v Ljubljani 100 Din; učiteljstvo I. deške osnovne šole v Ljubljani 115 Din 70 p; Josip Siegmund, šolski upravitelj, Stari breg 10 Din; Pavla Dežmanova, učiteljica v Komendi 10 Din; Štefanija Sojer, učiteljica Faravas 10 Din; Marija Grošljeva, učiteljica v Ljubljani, za »Rdečo nageljke« 20 Din; urednik »Kmetkega lista« M. Mravlje, poravnava v tiskovni pravdi (učitelj Japej) 50 Din; Helena Jenko, učiteljica v pokoju. Trboje pri Smledniku 15 Din. Z današnjim izkazom znašajo vsi letošnji prejemki 7207 Din 65 p. — Josip Kobal, blagajnik.

Književnost in umetnost.

— k Behterev: Sugestija i Vaspitanje. Prevod iz rušine, ki sta ga oskrbela Kiselevinovi, prof. in Pejkeli, supl. v Aleksincu. Knjiga je izšla v samozaložbi in je tiskana v srbohrvaščini s cirilico. Cena 5 Din.

— k Kratki pregled hrvatske i srpske književnosti. Priredil Tomo Jaderlinič. Tiskala in založila Učiteljska tiskarna. Cena 10 Din. Pri skupnem naročilu najmanj deset izvodov à 8 Din.

V malem žepnem formatu s 40 uspelimi fotografijami, je izšla knjižica pod gornjim naslovom in sledečo vsebino: 1. Književnost. Jugoslovanski narod, pismo i knjiga. 2. Tradicionalna književnost u Srba i Hrvata. 3. Umetna književnost. Prvo doba u Hrvata. 4. Drugo doba hrvatske književnosti. Dubrovnik i Dalmacija. Humanizam i renesansa. 5. Kulturne i političke prilike u Dubrovniku i Dalmaciji. 6. Književnici dalmatinski i dubrovački. 7. Dubrovački klasici. 8. A. Kačić-Miošić. 9. Književnost u Hrvatskoj. 10. Književnost u Bosni. 11. Književ-

nost u Slavoniji. 12. Književnost u Srbiji i Vojvodini. 13. Prosvetitelj Obradović i njegovi savremenici. Prelazna doba. 14. Narodni preporod. Romantizam. Karadžić. 15. Ilirizam. Gaj.

Knjižica je namenjena v prvi vrsti 3. in 4. razredu meščanskih šol ter kot repertorij maturantom, a jo bode s pridom uporabljal vsakdo, ki hoče vsaj v glavnih potezah spoznati bogato literaturo naših bratov na jugu. Upamo, da bo prireditelj, ki je poleg Čitanke in Slovnice izdal sedaj »Kratki pregled književnosti« šel še dalje in priredil razvoj novejšje književnosti (od Vuka in Gaja do danes). Knjižico toplo priporočamo.

Društvena zborovanja UJU.

Kulturni krožki:

— Učiteljski krožek za sodni okraj Višnja gora. Zaradi važnosti sporeda se udeležimo vsi zborovanja litijskega učiteljskega društva, ki se bo vršilo v soboto 7. t. m. ob 9. uri na učiteljsku v Ljubljani. Namravani naš sestanek na Polju se preloži na prihodnji mesec. — S.

Vabila

— Zborovanje društva učiteljc v Ljubljani se bo vršilo dne 14. maja t. l. ob 9. uri dopoldne na mestni dekliški šoli pri sv. Jakubu. Dnevni red: 1. Društveno poročilo. 2. a) Referat učiteljice gđe. M. Pleško: »O potrebi izobrazbe učiteljice v kmetijsko-gospodarskem oziru«. b) Razgovor o referatu. 3. Slučajnosti. Prosvetni oddelek je dovolil pouka prost dan, zato pričakujemo čim večje udeležbe! Isti dan popoldne se bo vršil mladinski koncert na korist Učiteljskemu konviktu. Prosim Vas, tovarišice, zglasite se za vstopnice pismeno na »Društvo učiteljice« — I. dekliška šola v Ljubljani pri sv. Jakobu.

— Zborovanje učiteljskega društva za laški okraj se vrši v nedeljo, dne 22. maja t. l. ob 10. uri dopoldne na deški šoli v Trbovljah. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje tov. sreskega šolskega nadzornika L. Potočnika o važnejših šolskih zadevah. 4. Volitev delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 5. Predlogi za pokrajinsko in glavno skupščino. 6. Poročilo računskih pregledovalcev o poslovanju blagajne za l. 1926. 7. Razno. Po zborovanju skupno kosilo v Sokolskem domu, kjer se vrši ob 3. uri popoldne pevski koncert učiteljskega pevskega društva iz Ljubljane, katerega se udeležimo. Ako bo dopuščal čas, napravimo pred odhodom vlaka (ob 19. uri) skupni izprehod po dnevnem kopu.

— Učiteljsko društvo za marenberški okraj zboruje v soboto, dne 7. maja 1927 ob 8. uri na osnovni šoli v Brezju. Vzpored: 1. Zadnji zapisnik. 2. Dopisi. 3. Narodno obrambno delo Ciril Metodove družbe in naše šolstvo. Ref. tov. Fran Skulj iz Ljubljane. 4. Temeljni pojmi in viri zgodovinske vede in nekaj iz preteklosti našega okraja. Ref. tov. Josip Mravljak iz Vuzenice. 5. O urejevanju in študiju domoslovnega materiala. Ref. tov. Bogdan Jurančič iz Remšnika. 6. Konstituiranje pedagoškega krožka. 7. Volitev delegatov za skupščino. 8. O učiteljski ferijalni koloniji na Jadranu. Ref. tov. Frasoja. 9. Šolske in stanovske zadeve. 10. Slučajnosti. Pričetek točno ob 8. uri. Redakcijski odbor prosi, da vsaka šola točno izpolni priložene tiskovine za zbirko domoslovnega materiala. — Odbor.

— Krško učiteljsko društvo zboruje v soboto, dne 14. maja t. l. v Veliki vasi pri Leskovcu z običajnim dnevnim redom. Predava tov. gđe. Baudkova o »Vzgoji usmiljenja«. Glede kosila se javite najkasneje do četrta, t. j. 12. t. m. tov. Josipu Černetu. šolskemu upravitelju v Leskovcu. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

— Učiteljsko društvo za ormoški okraj zboruje dne 14. maja t. l. ob pol 11. uri v ormoški osnovni šoli. Spored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Ivan Henrik Pestalozzi; predava tov. Jenko. 5. Poročilo o obnem zboru Učiteljskega doma v Mariboru; poroča tov. Rajšp. 6. Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 7. Slučajnosti. Opomba: 1. Ker želi Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva v Medjimurju, da zborujemo z njim s skupnim programom jeseni v Čakovcu, je naše zborovanje ta mesec v Ormožu. 2. Eno uro pred zborovanjem je pevka vaja. 3. Knjige Slovenske Šolske Matice se dobijo pri poverjeniku.

— Belokranjsko učiteljsko društvo zboruje o priliki skupnega zborovanja dne 14. maja 1927 v Metliki ob 8. uri z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav. 2. Čitanje za pisanika o zadnjem zborovanju. 3. Dopisi. 4. Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 5. Volitev odbora pedagog. didakt. krožka. 6. Pojasnila k reviziji poročila — poroča tov. urednik Dimnik. 7. Poročilo preglednikov računov. 8. Slučajnosti. Dnevni red zborovanja so prejela vsa upravitelstva šol. Prijavite se pravočasno. — Tajnica.

— Kamniško učiteljsko društvo zboruje dne 9. maja 1927 ob 9. uri v šolskem splotu v Mengšu. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Praktični nastop tovariša Božiča v VI. razredu. 3. Slučajnosti. Tovarišica blagajničarka prosi, da se do zborovanja pravočasno zaostala članarina.

Poročila:

— Učiteljsko društvo ptujsko je zborovalo 2. aprila v Ptuju ob navzočnosti 73 članov.

Tov. predsednik otvori zborovanje ter izreče v toplih besedah bivšemu predsedniku in sedanjemu podpredsedniku tov. Museku zahvalo za delovanje v društvu, katero je vodil v viharjih časih polpreteklih dni. Konča s pozivom, da i nadalje posveti tov. Musek vse svoje moči procvitu društva.

Zapisnik se tokrat ni čital. Dopisi. Tov. predsednik naznani članstvu, da tovariš, ki je do sedaj zastopal učitelstvo v ocenjevalni komisiji, še ni odločil svojega mesta, kakor je učitelstvo zahtevalo ter tudi ni odgovoril na dopis.

Prečitalo se je poročilo o obnem zboru društva Učiteljski dom v Mariboru ter se je naročilo šolskim upraviteljem ali poverjenikom, da pobere članarino 20 Din.

Dva tovariša sta sporočila, da nista izstopila iz učiteljskega društva.

Predavanja. Tov. predsednik je nato predaval o srbohrvaščini v osnovni šoli. Referat je bil sestavljen iz praktičnih vidikov. Podal je vse izkušnje, ki si jih je nabral tekom povojnih let, pri pouku srbohrvaščine v slovenskih osnovnih šolah, da se z njimi okoristijo vsi učitelji, ki poučujejo ta predmet. Žal, da se je pri debati oglasil le eden tovariš.

Sledilo je predavanje tov. Kancelerja o ženskem gibanju. Tudi ta referat je bil temeljit, četudi zmeren. Tovarišica je obravnavala temo v splošnih velikih obrisih. Povdarjala pa je pri vsem, kar nam je povedala, da ostane žena, kljub borbi za obstoj, vedno žena. O referatu se ni debatiralo, kar bi bilo pa celo umestno.

Slučajnosti. Tov. predsednik opozori, da prodaja tov. Lovrec v Majšpergu pa nje in čebelarstvo orodje po zmerni ceni.

Na predlog tov. Museka se sklene, da bo društvo v maju zborovalo v Čakovcu. Zborovanje se bo vršilo 7. maja in bo obnem majniški izlet. Tov. Čokl poziva mlade tovariše in tovarišice, da pristopijo k društvu Učiteljska samopomoč.

~~~~~

Slavno ravnateljstvo!

Usojamo si vljudo javiti, da smo se tudi letos odločili vsem šolam in učilnicam

majski izlet na Bled

z izredno znižanimi cenami olajšati. Vesele nas bo zelo, ako nas s svojim obiskom počastite.

Cene:

Kosilo:

1. vrsta: juha, pečenka, dve prikuhi, močnata jed . . . . . 15— Din
2. vrsta: juha, govedina z dvema prikuhama . . . . . 8:50 »
3. vrsta: juha, praženi krompir in solata . . . . . 4— »

Večerja:

1. vrsta: pečenka s prikuho, močnata jed in dessert . . . . . 12— »
2. vrsta: rižota s solato ali guljaš s krompirjem . . . . . 6— »

Južina ali zajtek:

- Kava, čaj ali mleko z dvema kruhoma . . . . . 2:50 »

Okrepčila:

- Malinovec ali limonada $\frac{1}{4}$ l kožarec . . . . . 2— »

Prenočišče:

- Priprosto na žimnici za osebo . . . . . 2— »
Postelja s perilom za osebo . . . . . 5— »

Za izbornu kuhinjo, kakor tudi pozorno in točno postrežbo jamčimo.

Naša hotelska restavracija se nahaja na romantičnem Blejskem gradu ob jezeru v višini 112 metrov.

Razgled je očarljivo lep, tako, da lahko trdimo: »Kdor ni videl Bleda z grajske terase, Bleda sploh videl ni!«

Za igre na prostem je dovolj prostora. Na razpolaganje je tudi prostorna jedilnica in poleg te plesna dvorana. Poraba glasovirja prosta.

Nadaljnja pojasnila na željo takoj. Prosim Vas v Vašem lastnem interesu, da nas o eventualnem obisku blagovolite pravočasno obvestiti ter se priporočamo

z velespoštovanjem

Uprava

Hotela na Blejskem gradu Bled.

Telefon interurban št. 6.

Rokotvorni pouk.

Vse potreščine za KNJIGOVEŠTVO IN KARTONAŽO dobite najceneje v trgovini

„ŠAGRIN“ dr. z o. z.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6.
(nasproti Hotela Union.)

—k Ksaver Meško: Kam plovemo. Povest. Novi, predelani natis. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 1927. Cena broš. 36 Din, vezani 46 Din.

»Kam plovemo« je Meško napisal v svojem 22. letu. Sodobna kritika, ki ni prezrla v povesti mladega nadarjenega »novostrujarja« tudi njenih senčnih strani, mu je priznala, da je izboren pripovednik in proučevalec duševnega življenja, ki slika mo-

dermo življenje v prav zanimivi obliki. Značilne posebnosti Meškove pripovedne umetnosti se zrcalijo že v tej povesti: podrobna analiza duševnih borb njegovih junakov, plastično slikanje prirode, živahno pripovedovanje in skrbno opiljen slog. V prenovljeni obliki radostno pozdravljamo knjigo ob njeni tridesetletnici kot še vedno svež in dragocen spomenik iz prve dobe naše bogate moderne.

Vsaka šola in slovenska hiša mora imeti knjigo pesmi:

E. GANGL:

★ **HRAM SLAVE** ★

Broš. 30 Din, eleg. vez. 40 Din, s poštnino 2 Din več.

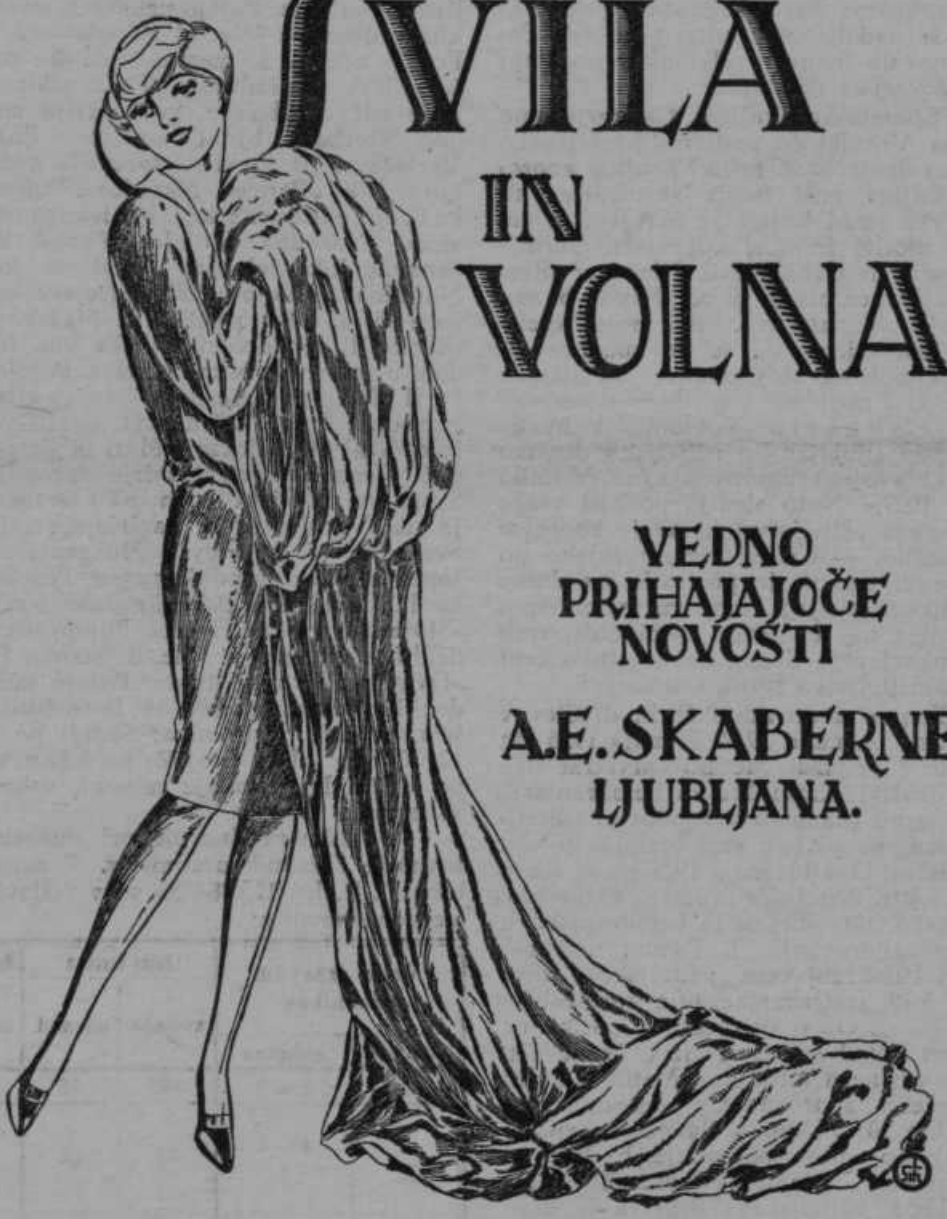
★ **KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE** v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Zahvala.

Nasrčnejša zahvala vsem, ki ste nam dali v teh najgorenjših urah, kar edino more nekoliko ublažiti prvo boleš; v prvi vrsti vam nepričakovano mnogobrojnim, ki ste prebлага našega ranjkega spremili na koncu njegove ravne in svetle poti! Posebej se zahvaljujemo njegovim gospodom tovarišem, da so se od neumornega mnogoletnega širitelja prosvete z našo pesmijo poslovlili s tako krasnim zadnjim pevskim pozdravom!

Višnja gora, Ljubljana, Maribor, dne 3. maja 1927.

Rodbine
Gašperin, Kobau in Dr. Šorli.

SVILA IN VOLNA

VEDNO PRIHAJAJOČE NOVOSTI

A.E. SKABERNE LJUBLJANA.

Pravkar izšlo!

NOVO!

Pravkar izšlo!

A. Novak: RISANJE s podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šolskih let.

Delo obsega v posebnih ovitkih predloge za I.—II., posebej za III., za IV., V., za VI.—VIII., posebej perspektivo za VI.—VIII. in naposled geometrijsko risanje za VI.—VIII. šolsko leto. Na čelu predlogam je drobna 52 strani broječa knjižica s potrebnimi navodili in podrobnim učnim načrtom za vsa leta osnovne šole. — Cena v močni lepenki opremljeni zbirki z okusnim zunanjim napisom znaša Din 500—

Novakovo »Risanje« je odobreno od prosv. odd. za Slovenijo ter je neobhodno potrebno učilo za vsako osnovno in meščansko šolo. Da se omogoči nakup znamenitega dela, je založništvo pripravljeno dovoliti učitelstvu plačevanje v 2—4 zaporednih mesečnih obrokih.

Naročila sprejema KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, Frančiškanska ul. 6.